หลักการและนโยบายบัญชี
สำหรับหน่วยงานภาครัฐ

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

กรมบัญชีกลาง
The Comptroller General's Department

หัวข้อที่นำเสนอ

- การปฏิรูประบบบัญชีภาครัฐ
- แนวคิดในการกำหนดหลักการบัญชีภาครัฐ
- หลักการและนโยบายบัญชีทั่วไปและนโยบายบัญชีสำหรับองค์ประกอบของงบการเงินที่สำคัญบางรายการ
- รายงานการเงิน
- ผังบัญชีมาตรฐาน

การปฏิรูประบบบัญชีภาครัฐ

ผลที่คาดหวัง	เครื่องมือ
◆ ต้นทุนที่แท้จริงอันเกิดจากการใช้ทรัพยากรในการดำเนินการ	◆ เกณฑ์คงค้าง ต้นทุนผลผลิต
◆ ฐานะการเงินที่ถูกต้องครบถ้วน	◆ รายงานการเงิน
◆ ความเป็นสากล และโปร่งใสของข้อมูลทางบัญชี	◆ มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ
◆ การตัดสินใจของผู้บริหารด้วยการใช้ข้อมูลทางบัญชีที่มีคุณภาพมากขึ้นทั้งในระดับหน่วยงานและระดับรัฐบาล	◆ รายงานการเงิน และรายงานอื่นที่ใช้ข้อมูลทางบัญชี

แนวคิดในการกำหนดหลักการบัญชีภาครัฐ

- หลักการควบคุม
  - หน่วยงานภาครัฐควบคุมทรัพยากร
    - กำหนดหน่วยงานที่เสนอรายงานเป็นหน่วยที่มีอำนาจควบคุมทรัพยากร (ระดับกรม)
  - รัฐบาลควบคุมหน่วยงานภาครัฐ
    - กำหนดหน่วยงานที่เสนอรายงานซึ่งอยู่ในขอบเขตของการจัดทำงบการเงินรวมของแผ่นดิน (รัฐบาล)

แนวคิดในการกำหนดหลักการบัญชีภาครัฐ

- **การบันทึกบัญชีตามความรับผิดชอบ**
  - รายการที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ไม่จำกัดเฉพาะการเป็นเจ้าของ/ผู้รับประโยชน์ เช่น เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจ

- **เน้นผลผลิตมากกว่าประเภทเงิน**
  - บันทึกเงินในงบประมาณ และเงินนอกประมาณที่นำไปใช้สร้างผลผลิต ตามรายการที่เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกัน

มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ

- หลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐ
  - มาตรฐานรายงานการเงิน
    - ผังบัญชีมาตรฐาน

หลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐ

ขอบเขตการถือปฏิบัติ

- **ส่วนราชการระดับกรม**
- **หน่วยงานภาครัฐลักษณะพิเศษ**
  - หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ
  - องค์การมหาชน
  - หน่วยงานอิสระที่ตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะ
  - กองทุนเงินนอกงบประมาณ

โครงสร้างของหลักการและนโยบายบัญชีฯ

- หลักการและนโยบายบัญชีแต่ละองค์ประกอบของงบการเงิน
- หลักการและนโยบายบัญชีทั่วไป

หลักการและนโยบายบัญชีทั่วไป

- หน่วยงานที่เสนอรายงาน
- งบการเงิน
- ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน
- หลักการบัญชี
- รอบระยะเวลาบัญชี
- การดำเนินงานต่อเนื่อง
- การโอนสินทรัพย์และหนี้สิน
- รายการพิเศษ
- รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน

- ความเข้าใจได้
- ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
  - ความมีนัยสำคัญ
- ความเชื่อถือได้
- การเปรียบเทียบกันได้

ความเข้าใจได้ (Understandability)

- ข้อมูลในงบการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ดีในทันทีที่ผู้ใช้งบการเงินใช้ข้อมูลดังกล่าว
- ข้อมูลแม้ว่าจะมีความซับซ้อน แต่ถ้าเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ก็ไม่ควรละเว้นที่จะแสดงในงบการเงิน เพียงเพราะเหตุผลที่ว่าข้อมูลดังกล่าวยากเกินกว่าที่ผู้ใช้งบการเงินบางคนจะเข้าใจได้
- ข้อแม้ว่า
  - ผู้ใช้งบการเงินมีความรู้ตามควรเกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี รวมทั้งมีความตั้งใจตามควรที่จะศึกษาข้อมูลดังกล่าว

ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)

- ข้อมูลที่มีประโยชน์ต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ข้อมูลจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมทั้งช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมาของผู้ใช้งบการเงินได้
- ข้อพิจารณา
  - ความมีนัยสำคัญ
    - การไม่แสดงข้อมูลหรือการแสดงข้อมูลผิดพลาดมีผลกระทบต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ความมีนัยสำคัญขึ้นอยู่กับขนาดของรายการหรือขนาดของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นภายใต้สภาพการณ์เฉพาะซึ่งต้องพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป

ความเชื่อถือได้ (Reliability)

- ข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ รวมทั้งไม่มีความลำเอียงในการนำเสนอข้อมูลที่ทำให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง
- ข้อพิจารณา

  1. การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม
  2. เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ
  3. ความเป็นกลาง
  4. ความระมัดระวัง
  5. ความครบถ้วน

ความเชื่อถือได้ (Reliability)

การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

- ข้อมูลจะมีความเชื่อถือได้เมื่อรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีได้แสดงอย่างเที่ยงธรรม ตามที่ต้องการให้แสดงหรือควรแสดง ดังนั้น งบดุลควรแสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของเฉพาะรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ ณ วันที่เสนอรายงาน

ความเชื่อถือได้ (Reliability)

เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ

- ข้อมูลต้องบันทึกและแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื้อหาของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีอาจไม่ตรงกับรูปแบบทางกฎหมายหรือรูปแบบที่ทำขึ้น

ความเชื่อถือได้ (Reliability)

ความเป็นกลาง

- ข้อมูลที่แสดงอยู่ในงบการเงินมีความน่าเชื่อถือเมื่อมีความเป็นกลาง หรือปราศจากความลำเอียง งบการเงินจะขาดความเป็นกลาง หากการเลือกข้อมูลหรือการแสดงข้อมูลในงบการเงินนั้นมีผลทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจหรือใช้ดุลยพินิจตามเจตนาของกิจการ

ความเชื่อถือได้ (Reliability)

ความระมัดระวัง

- การใช้ดุลยพินิจที่จำเป็นในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอน เพื่อมิให้สินทรัพย์หรือรายได้แสดงจำนวนสูงเกินไป และหนี้สินหรือค่าใช้จ่ายแสดงจำนวนต่ำเกินไป
- แต่ไม่ใช่จะทำการตั้งค่าเผื่อหรือสำรองสูงเกินความเป็นจริง

ความเชื่อถือได้ (Reliability)

ความครบถ้วน

- ข้อมูลในงบการเงินที่เชื่อถือได้ต้องครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีนัยสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ รายการบางรายการหากไม่แสดงในงบการเงินจะทำให้ข้อมูลมีความผิดพลาด หรือทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด ดังนั้น ข้อมูลดังกล่าวจะมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจน้อยลงและขาดความน่าเชื่อถือได้

การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability)

- ผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถเปรียบเทียบงบการเงินของกิจการในรอบระยะเวลาต่างกันเพื่อคาดคะเนถึงแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการนั้น

หลักการและนโยบายบัญชีแต่ละองค์ประกอบของงบการเงิน

- สินทรัพย์
- หนี้สิน
- ส่วนทุน
- รายได้
- ค่าใช้จ่าย

การรับรู้

- คำนิยาม
- เกณฑ์การรับรู้
  - เป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะเกิดเหตุการณ์
  - วัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

คำนิยาม

- สินทรัพย์
  - ทรัพยากรในความควบคุม
  - เกิดผลประโยชน์ในอนาคต
  - ศักยภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้น
- หนี้สิน
  - เกิดภาระผูกพันในปัจจุบัน
  - จะเสียทรัพยากรในอนาคต
  - ศักยภาพในการให้บริการลดลง

คำนิยาม (ต่อ)

- รายได้
  - ผลประโยชน์ (Inflow) เข้าหน่วยงาน
  - สินทรัพย์สุทธิเพิ่มขึ้น
- ค่าใช้จ่าย
  - ผลประโยชน์ (Outflow) ออกจากหน่วยงาน
  - สินทรัพย์สุทธิลดลง

นโยบายบัญชีที่สำคัญบางรายการ

- วัสดุคงคลัง
- ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- รายได้จากเงินงบประมาณ
- รายได้แผ่นดิน
- กำไร/ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์

วัสดุคงคลัง

- **ตามหลักการฯ**
  - <u>ลักษณะ</u> – สินทรัพย์ใช้หมดเปลืองสิ้นไปในการดำเนินงานปกติ มูลค่าไม่สูง ปกติไม่คงทนถาวร
  - <u>การรับรู้</u> - เมื่อหน่วยงานตรวจรับของแล้ว และปรับปรุงรายการ ณ วันสิ้นปีจากการตรวจนับยอดคงเหลือ
  - <u>การแสดงรายการ</u> – ภายใต้หัวข้อสินค้าและวัสดุคงเหลือ ในกลุ่มสินทรัพย์หมุนเวียน

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- **ตามหลักการฯ**
  - <u>ลักษณะ</u> – สินทรัพย์ที่มีสภาพคงทนถาวร ให้ประโยชน์แก่หน่วยงานในระยะยาวเกินกว่า 1ปี มูลค่าต่อรายการตั้งแต่ 5,000 บาท ขึ้นไป
  - <u>การรับรู้</u> – เมื่อหน่วยงานตรวจรับของแล้ว (จากการซื้อและจ้างก่อสร้าง)
  - <u>การแสดงรายการ</u> – ภายใต้หัวข้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ในกลุ่มสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยแสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีในงบการเงิน และเปิดเผยรายละเอียดราคาทุน และค่าเสื่อมราคาสะสมในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

รายจ่ายภายหลังการได้มาซึ่งสินทรัพย์

- รายจ่ายนั้นทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

- รายจ่ายที่ควรตั้งขึ้นเป็นสินทรัพย์ รวมถึง
  - ปรับปรุงสภาพอาคารให้อายุการใช้งานนานขึ้นและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
  - ยกระดับคุณภาพชิ้นส่วนสินทรัพย์ที่ส่งผลให้ผลผลิตมีคุณภาพดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- **ตามหลักการฯ**
  - <u>ลักษณะ</u> – สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่งระบุแยกได้แต่ไม่มีรูปร่าง ให้ประโยชน์แก่หน่วยงานในระยะยาวเกินกว่า 1ปี เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์
  - <u>การรับรู้</u> – เมื่อหน่วยงานตรวจรับของแล้ว (กรณีตรวจรับงานเป็นงวด ๆ บันทึกเป็นสินทรัพย์ระหว่างพัฒนา ไว้จนพัฒนาเสร็จเรียบร้อยจึงโอนออกเป็นสินทรัพย์ประเภทนั้น)
  - <u>การแสดงรายการ</u> – ภายใต้หัวข้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ในกลุ่มสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยแสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีในงบการเงิน และเปิดเผยรายละเอียดราคาทุน และค่าตัดจำหน่ายสะสมในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

รายได้จากเงินงบประมาณ

- **ตามหลักการฯ**
  - ลักษณะ – เงินงบประมาณที่หน่วยงานเบิกจากคลัง
  - การรับรู้ – เมื่อหน่วยงานได้รับเงิน/เมื่อได้รับหลักฐานแจ้งการจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิแล้ว
  - การแสดงรายการ – แสดงด้วยยอดสุทธิจากงบประมาณเบิกเกินส่งคืนภายใต้หัวข้อรายได้จากการดำเนินงาน ในงบรายได้และค่าใช้จ่าย และเปิดเผยรายละเอียดประเภทของเงินงบประมาณที่เบิกจากคลังก่อนหักยอดเบิกเกินส่งคืน รวมทั้งแสดงยอดงบประมาณเบิกเกินส่งคืนเป็นรายการหักในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

รายได้จากเงินงบประมาณ (ต่อ)

- ในระบบ GFMIS
  - บันทึกรายได้จากเงินงบประมาณเมื่อหน่วยงานตั้งเบิกเข้าสู่ระบบแล้ว กรณีหน่วยงานเลือกวิธีจ่ายเงินเข้าบัญชีเงินฝากฯ หน่วยงาน

    เดบิต ค้างรับกรมบัญชีกลาง

    เครดิต T/R – รายได้งปม.จากรัฐบาล (ตามแหล่งเงินงปม.)
  - บันทึกรายได้จากเงินงบประมาณเมื่อกรมบัญชีกลางอนุมัติสั่งจ่ายเงินเข้าบัญชีผู้ขายแล้ว กรณีหน่วยงานเลือกวิธีจ่ายเงินตรงเข้าบัญชีผู้ขาย

    เดบิต เจ้าหนี้

    เครดิต T/R – รายได้งปม.จากรัฐบาล (ตามแหล่งเงินงปม.)

รายได้แผ่นดิน

- **ตามหลักการฯ**
  - <u>ลักษณะ</u> – เงินที่หน่วยงานได้รับและจะต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน
  - <u>การรับรู้</u> – เมื่อเกิดรายได้
  - <u>การแสดงรายการ</u> – แสดงรายได้แผ่นดินจัดเก็บตามมูลค่าขั้นต้น (gross basis) ก่อนหักรายการใด ๆ และแสดงรายละเอียดรายการหักต่าง ๆ ตามลำดับ ได้แก่ การถอนคืนรายได้ การจัดสรรรายได้ (ยกเว้นตามระเบียบ) การนำส่งคลัง การปรับปรุงรายได้รอนำส่งคลัง ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

กำไร/ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์

- **ตามหลักการฯ**
  - <u>ลักษณะ</u> – ผลต่างระหว่างเงินที่หน่วยงานได้รับจากการขายสินทรัพย์ถาวรที่เลิกใช้และมูลค่าสุทธิตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ณ วันที่ขาย
  - <u>การรับรู้</u> – รับรู้เมื่อส่งมอบสินทรัพย์ให้กับผู้ซื้อแล้ว
  - <u>การแสดงรายการ</u> –
    - หากหน่วยงานเก็บเงินจากการขายไว้ใช้ได้ จะแสดงกำไร/ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไว้ในหัวข้อรายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน
    - หากหน่วยงานต้องนำส่งเงินจากการขายเข้าคลัง จะแสดงเงินที่ได้รับจากการขายเป็นรายได้แผ่นดินในหมายเหตุประกอบงบการเงิน และแสดงเฉพาะมูลค่าสุทธิตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ขาย (ค่าจำหน่าย) ไว้ในหัวข้อรายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน

กำไร/ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์

- **ในระบบ GFMIS**
  - รับรู้เมื่อส่งมอบสินทรัพย์ให้กับผู้ซื้อแล้ว

    เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร

    เครดิต รายได้จากการจำหน่ายสินทรัพย์
  - จำหน่ายสินทรัพย์ออกจากระบบฯ

    เดบิต ค่าจำหน่ายสินทรัพย์

    ค่าเสื่อมราคาสะสม

    เครดิต สินทรัพย์

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 13 เรื่อง สัญญาเช่า

- จัดประเภทสัญญาเช่า ณ วันเริ่มต้นสัญญาเช่า โดยพิจารณาจากขอบเขตของความเสี่ยงและผลตอบแทน ตามสถานการณ์ที่กำหนดในมาตรฐาน ๖ สถานการณ์ และข้อบ่งชี้เพิ่มเติม ๓ ข้อ
  - สัญญาเช่าการเงิน (Financial Lease) โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ไปให้แก่ผู้เช่า
  - สัญญาเช่าดำเนินงาน (Operating Lease) ไม่ได้โอนความเสี่ยงหรือผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ไปให้แก่ผู้เช่า
- สัญญาเช่าการเงิน ทางด้านผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์ที่เช่าและหนี้สินตามสัญญาเช่า ด้วยยอดที่ต่ำกว่าระหว่าง PV ของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญา หรือ FV ของสินทรัพย์ ค่าเช่ารายงวดบันทึกลดยอดหนี้สินและรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายโดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง และคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่เช่าแบบเดียวกับสินทรัพย์อื่น ๆ ของผู้เช่า
- สัญญาเช่าดำเนินงาน ทางด้านผู้เช่ารับรู้ค่าเช่ารายงวดเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรง

เงื่อนไขการจัดประเภทสัญญาเช่าการเงิน

- สัญญาเช่าที่เข้าเงื่อนไขต่อไปนี้อย่างน้อย ๑ ข้อ

โอนความเป็นเจ้าของให้แก่ผู้เช่า

↓

มีสิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์ในราคาที่ต่ำมากเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า

↓

ระยะเวลาของสัญญาเช่าครอบคลุมอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

↓

PV ของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายมีจำนวนเท่ากับหรือเกือบ เท่ากับ FV ของสินทรัพย์ที่เช่า

↓

สินทรัพย์ที่เช่ามีลักษณะเฉพาะมาก

↓

ไม่สามารถนำสินทรัพย์อื่นมาใช้แทนสินทรัพย์ที่เช่าได้โดยง่าย

นโยบายการบัญชีภาครัฐ เรื่อง เงินลงทุน

- จัดประเภทเงินลงทุนเมื่อได้มาตามวัตถุประสงค์การถือเงินลงทุน
  - เงินลงุทนในตราสารหนี้ ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด หลักทรัพย์เพื่อค้า และหลักทรัพย์เผื่อขาย
  - เงินลงุทนในตราสารทุน เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม เงินลงทุนทั่วไป หลักทรัพย์เพื่อค้า และหลักทรัพย์เผื่อขาย

- การวัดมูลค่าภายหลังการได้มาของเงินลงทุนประเภทต่าง ๆ
  - ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด – ราคาทุนตัดจำหน่าย พิจารณาด้อยค่า
  - หลักทรัพย์เพื่อค้า – มูลค่ายุติธรรม ผลต่างเข้ารายได้/ค่าใช้จ่าย
  - หลักทรัพย์เผื่อขาย - มูลค่ายุติธรรม ผลต่างเข้าสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน พิจารณาด้อยค่า
  - เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม/หน่วยงานร่วม/ทั่วไป – ราคาทุน พิจารณาด้อยค่า

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1
เรื่องการนำเสนองบการเงิน

- การนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควร
- การเปิดเผยนโยบายการบัญชี
- การดำเนินงานต่อเนื่อง
- ความสม่ำเสมอในการนำเสนอ
- ความมีสาระสำคัญและการนำเสนอด้วยยอดรวม
- การหักกลบ
- ข้อมูลเปรียบเทียบ
- ความถี่ในการรายงาน
- ความทันต่อเวลา

งบการเงินฉบับสมบูรณ์

งบการเงินฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย

- งบแสดงฐานะการเงิน (statement of financial position)
- งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน (statement of financial performance)
- งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน (statement of changes in net assets/equity)
- งบกระแสเงินสด (cash flow statement)
- นโยบายบัญชีและหมายเหตุประกอบงบการเงิน (accounting policies and notes to the financial statements)

โครงสร้างและเนื้อหา - งบแสดงฐานะการเงิน

- งบแสดงฐานะการเงินต้องมีรายการที่แสดงจำนวนเงินทุกข้อดังนี้เป็นอย่างน้อย

1. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
2. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
3. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
4. สินทรัพย์ทางการเงิน (ไม่รวมจำนวนที่แสดงในข้อ 5,7,8 และ 9)
5. เงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย
6. สินค้าคงเหลือ
7. ลูกหนี้จากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน (เช่น ภาษีอากร และเงินโอนต่าง ๆ)
8. ลูกหนี้จากรายการที่มีการแลกเปลี่ยน

โครงสร้างและเนื้อหา - งบแสดงฐานะการเงิน

- งบแสดงฐานะการเงินต้องมีรายการที่แสดงจำนวนเงินทุกข้อดังนี้เป็นอย่างน้อย (ต่อ)

9. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
10. ค่าภาษีและเงินโอนค้างจ่าย
11. เจ้าหนี้จากรายการที่มีการแลกเปลี่ยน
12. ประมาณการหนี้สิน
13. หนี้สินทางการเงิน (ไม่รวมจำนวนเงินที่แสดงในข้อ10,11 และ12)
14. ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยที่แสดงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนและ
15. สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

หน่วยงานจะต้องแสดงรายการแต่ละรายการ หัวข้อเรื่อง และยอดรวมย่อยในงบแสดงฐานะการเงินเพิ่มเติม ถ้าหากการแสดงรายการในลักษณะดังกล่าวช่วยให้เกิดความเข้าใจในฐานะการเงินของหน่วยงาน

โครงสร้างและเนื้อหา - งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

- **ข้อมูลที่ต้องแสดงในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน**
  - งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินต้องแสดงรายการแต่ละบรรทัดพร้อมจำนวนเงินสำหรับงวด สำหรับรายการดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

    1. รายได้
    2. ต้นทุนทางการเงิน
    3. ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของบริษัทร่วมและกิจการร่วมค้าที่ใช้วิธีส่วนได้เสีย
    4. กำไรหรือขาดทุนก่อนหักภาษีที่รับรู้จากการจำหน่วยสินทรัพย์หรือการชำระหนี้สินที่เกิดจากการดำเนินงานที่ยกเลิก และ
    5. รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่าย

โครงสร้างและเนื้อหา - งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

- รูปแบบที่กำหนดในการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย คือ วิธีลักษณะค่าใช้จ่าย

รายได้		x
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ของพนักงาน	x	
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	x	
ค่าใช้จ่ายอื่น	x	
รวมค่าใช้จ่าย		(x)
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่าย		x

โครงสร้างและเนื้อหา – งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

- หน่วยงานต้องนำเสนองบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ซึ่งประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

1. รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด

2. รายการแต่ละรายการของรายได้และค่าใช้จ่ายที่มาตรฐานอื่นกำหนดให้รับรู้โดยตรงในยอดสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน และยอดรวมของรายการเหล่านี้

3. รายได้และค่าใช้จ่ายรวมสำหรับงวด (คำนวณโดย ผลรวมของข้อ (1.) และ (2.) ซึ่งแสดงจำนวนรวมที่จัดสรรให้แก่ส่วนของผู้เป็นเจ้าของของหน่วยงานที่ควบคุมและส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม แยกออกจากกัน และ

4. สำหรับแต่ละองค์ประกอบของสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ผลกระทบของการนำนโยบายบัญชีมาปรับปรุงย้อนหลังหรือแก้ไขงบการเงินย้อนหลังตาม IPSAS 3

โครงสร้างและเนื้อหา - หมายเหตุประกอบงบการเงิน

- โครงสร้าง
  - หมายเหตุประกอบงบการเงินจะต้อง

    1. นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำงบการเงินและนโยบายการบัญชีเฉพาะที่หน่วยงานใช้

    2. เปิดเผยข้อมูลที่กำหนดโดย IPSASs ที่ไม่ได้นำเสนอไว้ที่ใดในงบการเงิน และ

    3. ให้ข้อมูลอื่นเพิ่มเติมที่ไม่ได้นำเสนอไว้ที่ใดในงบการเงิน แต่เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการทำความเข้าใจงบการเงินเหล่านั้น

ลำดับของการปฏิบัติเมื่อมีการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน

11 ก.พ. 56 ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนองบการเงิน

30 ก.ย. 56 งบการเงินของหน่วยงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (เดิม)

ปีงปม. พ.ศ. 57 แนวปฏิบัติเรื่องการนำเสนองบการเงิน

30 ก.ย. 57 (ใหม่) งบการเงินของหน่วยงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (ทำงบการเงินปีเดียว ไม่เปรียบเทียบ)

30 ก.ย. 58 (ใหม่) งบการเงินของหน่วยงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (งบการเงินเปรียบเทียบ)

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓ เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓ เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

- ลำดับชั้นของการพิจารณาเลือกใช้นโยบายบัญชี กรณีที่เกิดรายการที่ไม่มีมาตรฐานหรือนโยบายการบัญชีภาครัฐรองรับ
  - ข้อกำหนดและแนวปฏิบัติตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐในเรื่องที่คล้ายคลึงและเกี่ยวข้องกัน
  - คำนิยาม เกณฑ์การรับรู้รายการ และเกณฑ์การวัดมูลค่าสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ตามหลักการและนโยบายบัญชีฯ ฉบับที่ ๒
  - มาตรฐานการบัญชีภาครัฐระหว่างประเทศ
  - มาตรฐานการบัญชีของสภาวิชาชีพบัญชีฯ

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓ เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

- การปฏิบัติเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี
  - เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี
    - บันทึกการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี ที่เป็นผลจากการเริ่มนำมาตรฐานฯ มาถือปฏิบัติ ตามวิธีปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานฯ นั้น
    - หากไม่กำหนดวิธีปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงต้องปรับงบการเงินย้อนหลัง
  - การปรับย้อนหลัง
    - ปรับยอดยกมาต้นงวดของรายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสมที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี สำหรับงบการเงินงวดแรกสุดที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ ให้เหมือนกับว่าได้นำนโยบายการบัญชีใหม่นั้นมาถือปฏิบัติโดยตลอดตั้งแต่ต้น (ยกเว้นไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติ)

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓ เรื่อง นโยบายการบัญชี กาเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

- การปฏิบัติเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี
  - เปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี
    - บันทึกผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีในรายได้สูง(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวดที่มีการเปลี่ยนแปลงและงวดต่อ ๆ ไป ตามวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป
  - วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป
    - การนำการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีมาถือปฏิบัติกับรายการ เหตุการณ์ หรือสถานการณ์อื่นที่เกิดขึ้นนับตั้งแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓ เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

- การปฏิบัติเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี
  - แก้ไขข้อผิดพลาด
    - แก้ไขข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญของงวดก่อนโดยปรับย้อนหลังในงบการเงินฉบับแรกที่ได้รับอนุมัติให้เผยแพร่หลังจากพบข้อผิดพลาด
  - การปรับย้อนหลังงบการเงิน
    - ปรับงบการเงินงวดก่อนที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ เสมือนว่าข้อผิดพลาดได้ถูกแก้ไขในงวดบัญชีที่เกิดข้อผิดพลาด แต่หากข้อผิดพลาดเกิดก่อนหน้านั้น ให้ปรับปรุงยอดคงเหลือยกมาต้นงวดของสินทรัพย์ หนี้สิน และสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ในงบการเงินงวดแรกสุดที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓ เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

วันถือปฏิบัติ

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป ทั้งนี้ สนับสนุนให้นำไปใช้ก่อนวันถือปฏิบัติ

รายงานการเงิน

เพื่อนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ

- ฐานะการเงิน
- ผลการดำเนินงาน
- กระแสเงินสด

มาตรฐานรายงานการเงิน

- หลักเกณฑ์ทั่วไป
- หน่วยงานที่เสนอรายงาน
- ส่วนประกอบของรายงาน
- รูปแบบของรายงาน

หลักเกณฑ์ทั่วไป

- หลักการและนโยบายบัญชีฯ ฉบับที่ 2
- เกณฑ์คงค้าง
- ความสม่ำเสมอ
- ความมีนัยสำคัญ
- ข้อมูลเปรียบเทียบ
- รอบระยะเวลาบัญชี
- กำหนดส่งรายงาน

การนำเสนอรายงาน

หน่วยงานภาครัฐ (ระดับกรม)

ส่วนกลาง ⟷ ส่วนภูมิภาค

รายการระหว่างกันภายในกรม

ส่วนประกอบรายงานการเงิน

- งบแสดงฐานะการเงิน
- งบรายได้และค่าใช้จ่าย
- งบกระแสเงินสด
- หมายเหตุประกอบงบการเงิน

รูปแบบรายงานการเงิน

- มาตรฐานรายงานการเงิน
- ส.กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0423.2/ ว410 ลว.21/11/51 เรื่องรูปแบบรายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐ จนกว่าจะมีแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1

งบแสดงฐานะการเงิน

สินทรัพย์	
สินทรัพย์หมุนเวียน	xx
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	xx
รวมสินทรัพย์	XX
หนี้สิน	
หนี้สินหมุนเวียน	xx
หนี้สินไม่หมุนเวียน	xx
รวมหนี้สิน	XX
สินทรัพย์สุทธิ	XX
สินทรัพย์สุทธิ	
ทุน	xx
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าคชจ.สะสม	xx
รวมสินทรัพย์สุทธิ	XX

งบแสดงฐานะการเงิน

สินทรัพย์	
สินทรัพย์หมุนเวียน	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	xx
ลูกหนี้ระยะสั้น	xx
รายได้ค้างรับ	xx
เงินลงทุนระยะสั้น	xx
สินค้าและวัสดุคงเหลือ	xx
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	xx
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	xx

งบแสดงฐานะการเงิน

สินทรัพย์	
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	
ลูกหนี้ระยะยาว	xx
เงินลงทุนระยะยาว	xx
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)	xx
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)	xx
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	xx
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	xx
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	xx

งบแสดงฐานะการเงิน

หนี้สิน	
หนี้สินหมุนเวียน	
เจ้าหนี้ระยะสั้น	xx
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	xx
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	xx
เงินทดรองรับจากคลังระยะสั้น	xx
เงินรับฝากระยะสั้น	xx
เงินกู้ระยะสั้น	xx
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	xx
รวมหนี้สินหมุนเวียน	xx

งบแสดงฐานะการเงิน

หนี้สิน	
หนี้สินไม่หมุนเวียน	
เจ้าหนี้ระยะยาว	xx
รายได้รอการรับรู้ระยะยาว	xx
เงินทดรองรับจากคลังระยะยาว	xx
เงินรับฝากระยะยาว	xx
เงินกู้ระยะยาว	xx
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	xx
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	xx

งบรายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้จากการดำเนินงาน	XX
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	(XX)
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าคชจ.จากการดำเนินงาน	XX
รายได้/(คชจ.)ที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน	XX
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าคชจ.จากกิจกรรมตามปกติ	XX
รายการพิเศษ	XX
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	XX

งบรายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้จากการดำเนินงาน	
รายได้จากรัฐบาล	
รายได้จากงบประมาณ	XX
รายได้อื่น	XX
รายได้จากแหล่งอื่น	
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	XX
รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค	XX
รายได้อื่น	XX

งบรายได้และค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	XX
ค่าบำเหน็จบำนาญ	XX
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	XX
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	XX
ค่าวัสดุและใช้สอย	XX
ค่าสาธารณูปโภค	XX
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	XX
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	XX
ค่าใช้จ่ายอื่น	XX

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

- สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ
- รายละเอียดประกอบงบการเงิน
- รายงานฐานะเงินงบประมาณ
- รายงานรายได้แผ่นดิน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- ข้อมูลทั่วไป

ภารกิจหลัก ผลผลิตที่สำคัญ

- หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

เกณฑ์คงค้างตามหลักการและนโยบายบัญชี ฉบับ 2 และมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

หน่วยงานที่รวมอยู่ในงบการเงิน

รายการที่ปรากฏในงบการเงิน (เงินใน+เงินนอก+เงินรายได้แผ่นดิน)

รูปแบบการแสดงรายการในงบการเงิน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- นโยบายบัญชี

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

การรับรู้รายได้

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

รายละเอียดประกอบงบการเงิน

	หมายเหตุ
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	3
ลูกหนี้ระยะสั้น	4

หมายเหตุที่ 3 ง/สและรายการเทียบเท่าง/ส

เงินสดในมือ	xx
เงินฝากสถาบันการเงิน	xx
เงินฝากคลัง	xx
รวม	xx

หมายเหตุที่ 4 ลูกหนี้ระยะสั้น

ลูกหนี้เงินยืม	xx
ลูกหนี้ค่าสินค้าและบริการ	xx
ลูกหนี้อื่น	xx
รวม	xx

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

รายงานรายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	
รายได้แผ่นดิน-ภาษี	XX
รายได้แผ่นดิน-นอกจากภาษี	XX
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	XX
หัก รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	XX
รายได้แผ่นดินจัดสรรตามกฎหมาย	XX
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	(XX)
ปรับปรุงรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	XX
	- 0 -

ผังบัญชีมาตรฐาน

เป็นเครื่องมือจำแนกข้อมูลทางการเงิน ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยจัดกลุ่มรายการทางการเงินลักษณะคล้ายคลึงกันไว้ด้วยกัน เพื่อใช้จัดทำรายงานการเงินในระดับต่าง ๆ

ผังบัญชีมาตรฐาน

การใช้ประโยชน์

- ✓ จัดทำรายงานการเงินของหน่วยงาน
- ✓ จัดทำรายงานการเงินรวมของแผ่นดิน
- ✓ จัดทำรายงานเพื่อการบริหาร
- ✓ เก็บข้อมูลค่าใช้จ่ายบางรายการ
- ✓ รองรับขั้นตอนการทำงานเฉพาะในระบบ GFMIS

การใช้งานผังบัญชีมาตรฐาน

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้ผังบัญชี

1. บัญชีที่ใช้เฉพาะบางรหัสหน่วยงาน
2. บัญชีที่มีคุณสมบัติพิเศษ
3. บัญชีระหว่างกัน (BP)
4. บัญชีค่าใช้จ่าย

ผังบัญชีมาตรฐาน

1. บัญชีที่ใช้เฉพาะบางรหัสหน่วยงาน

- หน่วยงานอื่น ๆ เช่น
  - บัญชีที่ดิน-ราชพัสดุ ใช้เฉพาะกรมธนารักษ์
  - บัญชีสินทรัพย์/หนี้สิน-interface ใช้เฉพาะหน่วยงานที่ไม่ใช้ระบบ GFMIS เก็บบัญชีรายตัว
  - บัญชีพักชำระหนี้เงินกู้ในปท.-ระยะสั้น ใช้เฉพาะสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

ผังบัญชีมาตรฐาน

2. บัญชีที่มีคุณสมบัติพิเศษ

- บัญชีกระทบยอด (Reconciliation a/c)

ใช้เป็นบัญชีคุม (control a/c) โดยที่มีการเก็บรายละเอียดรายตัว (sub ledger) ไว้ในระบบ

- บัญชีเจ้าหนี้ค่าวัสดุและบริการ-บุคคลภายนอก
- บัญชีเจ้าหนี้ค่าวัสดุและบริการ-หน่วยงานภาครัฐ
- บัญชีครุภัณฑ์สำนักงาน
- บัญชีเงินทดรอง-เพื่อการดำเนินงาน
- บัญชีเงินประกันสัญญา

ผังบัญชีมาตรฐาน

2. บัญชีที่มีคุณสมบัติพิเศษ

- บัญชีที่เป็นรายการเปิด (Open item a/c)

  เป็นบัญชีที่โดยปกติ เมื่อบันทึกแล้วต้องมีการล้างออก ในระบบจึงเก็บรายละเอียดของแต่ละรายการที่บันทึกไว้เพื่อประกอบยอดบัญชีจนกว่าจะล้างสถานะรายการเปิดของรายการนั้นออกไป

  - บัญชีพักเงินนำส่ง
  - บัญชีลูกหนี้ส่วนราชการ-รายได้รับแทนกัน
  - บัญชีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า-ช่วยผู้ประสบภัย
  - บัญชีพักครุภัณฑ์สำนักงาน
  - บัญชีพักงานระหว่างก่อสร้าง

ผังบัญชีมาตรฐาน

2. บัญชีที่มีคุณสมบัติพิเศษ

- บัญชีที่ระบบบันทึกให้โดยอัตโนมัติ

เป็นบัญชีที่ระบบบันทึกให้โดยอัตโนมัติ เมื่อเกิดรายการระหว่างหน่วยงาน หรือระหว่างหน่วยเบิกจ่ายภายใต้หน่วยงานเดียวกัน

- บัญชีรายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงินงบบุคลากรจากรัฐบาล
- บัญชีรายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงินนอกงปม.จากกรมบัญชีกลาง
- บัญชีคชจ.ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานโอนเงินรายได้แผ่นดินให้บก.
- บัญชีคชจ.ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานโอนเงินให้หน่วยงานอื่น
- บัญชีคชจ.ระหว่างกัน- ภายในกรมเดียวกัน

ผังบัญชีมาตรฐาน

3. บัญชีระหว่างกัน (BP)

- บัญชีที่ต้องระบุรหัสหน่วยงานคู่ค้า (Trading partner)

เป็นบัญชีที่ใช้บันทึกเมื่อเกิดรายการระหว่างหน่วยงาน และใช้ในการตัดรายการ ระหว่างกันในการทำงบรวม

* รหัสหน่วยงานคู่ค้า = รหัสหน่วยงานของหน่วยที่ทำรายการกับตัวหน่วยงานผู้บันทึกรายการ (ทั้งสองฝ่ายเป็นหน่วยงานภาครัฐ)

- บัญชีรายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงินงบบุคลากรจากรัฐบาล
- บัญชีลูกหนี้ส่วนราชการ-รายได้รับแทนกัน
- บัญชีเงินยืม-หน่วยงานภาครัฐ
- บัญชีรายได้เงินอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน-หน่วยงานภาครัฐ

ผังบัญชีมาตรฐาน

4. บัญชีค่าใช้จ่าย

- การเลือกใช้บัญชีค่าใช้จ่ายบริหาร พิจารณาวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินเพื่องานที่ต้องการเป็นหลัก

บัญชีค่าใช้จ่ายบางรายการสร้างขึ้นเพื่อบันทึกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่องานบางอย่างโดยเฉพาะ ซึ่งอาจครอบคลุมค่าใช้จ่ายย่อย ๆ หลายรายการที่มีชื่อบัญชีค่าใช้จ่ายเหล่านั้นอยู่ในผังบัญชีด้วย

เช่น การจ้างพิมพ์หรือจ้างถ่ายเอกสาร อาจบันทึกบัญชีค่าวัสดุหากเป็นการนำเอกสารที่ได้มาใช้งานทั่วไป แต่หากใช้งานเฉพาะอย่างควรเลือกบันทึกบัญชีในชื่องานนั้น ๆ ดังนี้

ใช้เป็นเอกสารประกอบการฝึกอบรม	ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม
ใช้เป็นเอกสารเตรียมการประชุม	ค่าใช้จ่ายในการประชุม
ใช้เป็นเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	ค่าประชาสัมพันธ์

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ

กลุ่มงานมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐ (มบ.)

โทรศัพท์ 0-2127-7000 ต่อ 6501 6220 หรือ 6867